

A blurred background image of a professional kitchen. Several chefs in white uniforms are standing and talking. In the foreground, there are stainless steel trays containing food, including green vegetables and a dish with shredded ingredients.

Välkomna till SKAL-möte 5 september 2025

Tillsammans gör vi skillnad

Tänk på säkerheten

Var och en ansvarar för den information denne delar under mötet
Tänk efter innan du eventuellt delar information om vad som
sagts på mötet

Agenda

- Dagens tematalare:
 - Delgivning av information till aktörer i livsmedelssektorn, Oscar Jansson, Livsmedelverket avd för myndighetsstöd
 - Statligt stöd till företag, Hirouy Belatchew, Livsmedelverket, enheten för Investeringsprogrammet
 - Remiss av föreskrifter för cybersäkerhetslagen, Anders Lindström, Livsmedelsverket, Enheten för cybersäkerhet och motståndskraft i samhällsviktiga verksamheter
 - Nationell rådgivare för stärkt privat-offentlig samverkan i totalförsvaret, Charlotte Petri Gornitzka
- Stående punkter:
 - Lägesbild – Jordbruksverket
 - Lägesbild – Livsmedelsverket
 - Pågående utredningar och uppdrag
 - Lästips och länkar
- Övriga frågor
 - Datummärkning på mat till beredskapslager

Kontaktförsök

Avser initiativ till kontakt/interaktion eller försök till att få tillgång till era och era kollegors informationsflöden på social medier (exempelvis kontaktförfrågan på LinkedIn) från representant för främmande makts intressen

Det kan *exempelvis* röra sig om:

Personer med koppling till institutioner eller företag i utlandet (Ryssland och Belarus i första hand, men även andra stater) som till synes opåkallat kontaktar er

Kan ske i olika syften:

- Påverkan
- Inhämtning av orienterande eller specifikt slag

Inventering av kontaktförsök

För att undersöka förekomst av kontaktförsök:

Sondera gärna både med er säkerhetsfunktion och med era kollegor – exempelvis kollegor som deltar i publika seminarier, workshops, etc.

Tänk på att det inte behöver röra sig om saker som nödvändigtvis klassats som incidenter eller blivit säkerhetsärenden

För att rapportera:

Skriv ett mail till Oscar.Jansson@slv.se

I ämnesraden: skriv *Personligt möte*

I meddelandetexten: *lämna ett telefonnummer som ni kan bli kontaktade på*

En översiktlig genomgång av EU:s statsstödsregler

Hirouy Belatchew

Vad är statsstöd?

- EU:s statsstödsregler finns i artiklarna 107–109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
- Statsstödsreglerna finns för att skydda konkurrensen på EU:s inre marknad.
- Bestämmelserna begränsar medlemsstaternas möjlighet att ge ekonomiskt stöd till företag.
- Alla typer av stöd som uppfyller samtliga kriterier i artikel 107.1 i EUF-fördraget utgör statsstöd.
- Stödets form avgör inte om det är fråga om statsstöd.

Vilka åtgärder kan utgöra statsstöd?

Exempel:

- Bidrag.
- Lån på förmånliga villkor.
- Borgensåtaganden.
- Garantier.
- Hyresnedsättningar.
- Reducerade offentliga avgifter och skatter.
- Försäljning av offentlig egendom till priser som understiger marknadsvärdet.

Kriterier i statsstödsbegreppet

1. Offentliga medel (kallas statliga medel i EUF-fördraget).

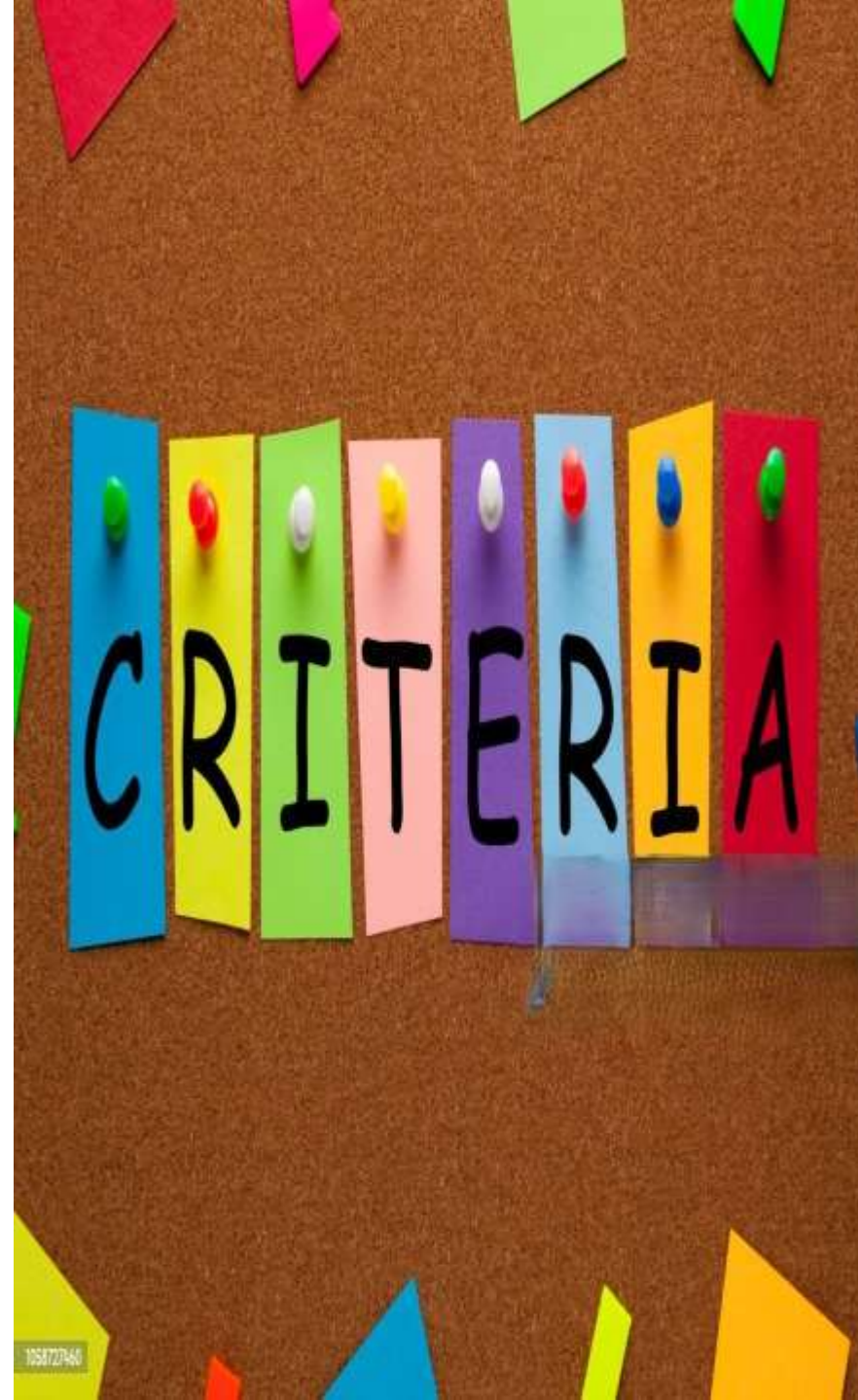
- Stödet ska finansieras genom offentliga medel och kunna kopplas till det offentliga.

2. Selektivitetskriteriet

- Stödet ska vara riktat till vissa verksamheter eller viss produktion.

3. Företagskriteriet

- Företag = En enhet som, oavsett enhetens rättsliga form och sättet för dess finansiering, utövar ekonomisk verksamhet.

Kriterier i statsstödsbegreppet

4. Gynnandekriteriet

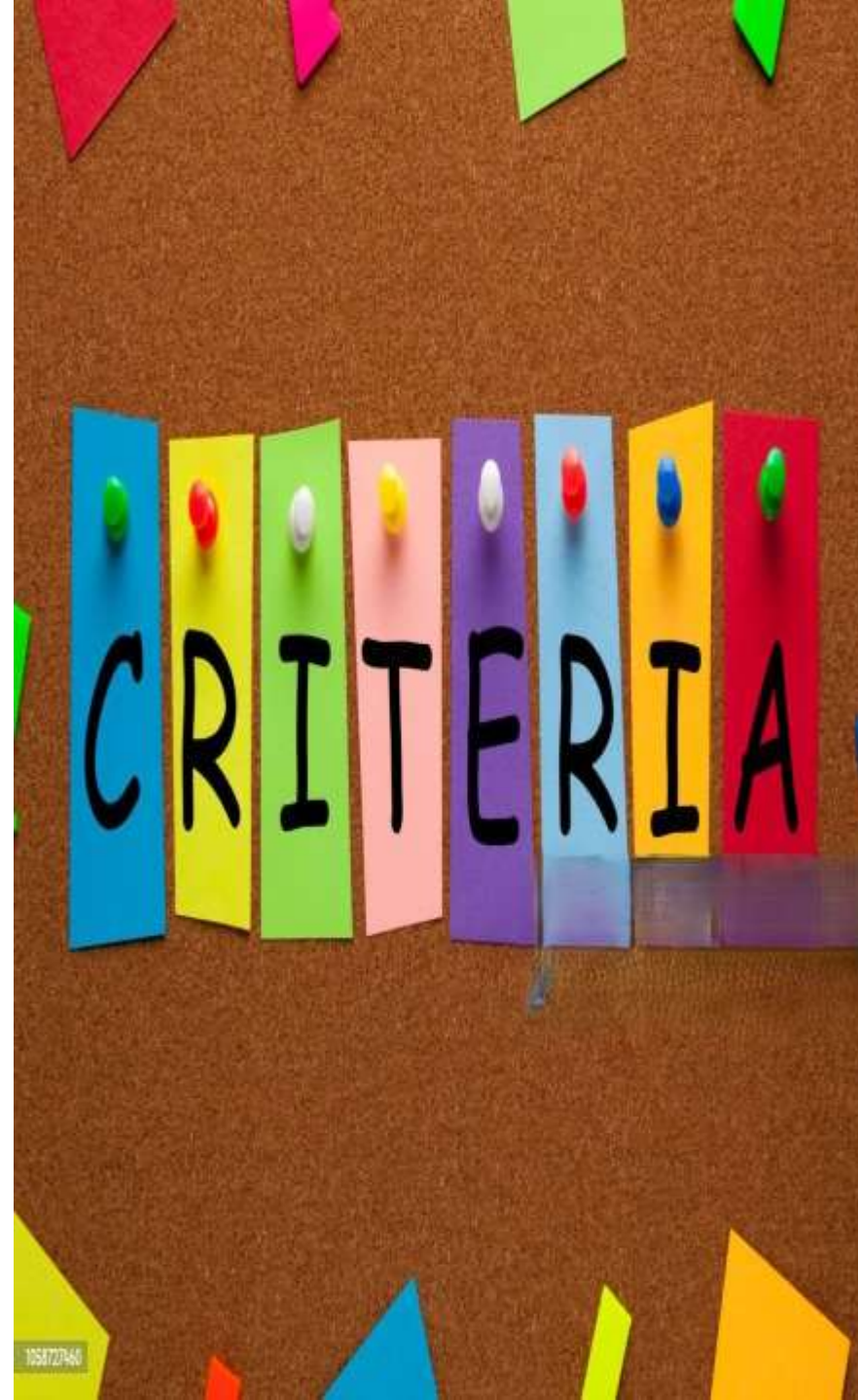
- Stödmottagarens ekonomiska situation har till följd av stödet förbättrats, jämfört med den ekonomiska situation företaget hade varit i utan stödåtgärden.

5. Konkurrenskriteriet

- Stödet ska snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen.

6. Samhandelskriteriet

- Stödet ska gå till en verksamhet som kan få gränsöverskridande effekter.

Godkännas av Europeiska kommissionen eller utformas enligt undantagsregler

- Allt statsstöd måste anmälas till och godkännas av kommissionen.
- Om stödet har utformats enligt vissa undantagsbestämmelser som kommissionen har beslutat behöver stödet dock inte anmälas.
- Detta kallas för **genomförandeförbudet**.
- Statsstöd som lämnas i strid mot genomförandeförbudet är ett **olagligt stöd**.
- Ett olagligt statsstöd ska betalas tillbaka med ränta, även om återbetalningen leder till att mottagaren av stödet går i konkurs.

Undantagsregler

1. **Stöd av mindre betydelse** (de minimis-stöd).
 - Finns fyra stycken de minimisförordningar.
2. **Gruppundantag**
 - Allmänna gruppundantagsförordningen (GBER).
 - Gruppundantag för jordbruk, fiske och skogsbruk.
 - Gruppundantag för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI).

Tack för uppmärksamheten.

Livsmedelsverket

Föreskrifter cybersäkerhetslagen

Anders Lindström, Livsmedelsverket

Föreskrifter för remiss

- Identifiering
- Anmälan
- Incidentrapportering
- Säkerhetsåtgärder och utbildning

Identifiering

5 § Lagen gäller också för en verksamhetsutövare som uppfyller kraven i 4 § 1 och 2, om

1. verksamhetsutövaren är den enda leverantören av en tjänst i Sverige som är väsentlig för att upprätthålla kritisk samhällelig eller ekonomisk verksamhet,

2. en störning av den tjänst som verksamhetsutövaren tillhandahåller kan ha en betydande påverkan på skyddet för människors liv och hälsa, allmän säkerhet eller folkhälsa eller kan medföra betydande systemrisker,

3. verksamhetsutövaren har särskild betydelse på nationell eller regional nivå för en särskild sektor eller typ av tjänst, eller för andra sektorer som är beroende av verksamhetsutövaren, eller

4. verksamhetsutövaren tillhandahåller betrodda tjänster.

Anmälan

Anmälningsskyldighet

2 § Verksamhetsutövare ska så snart det kan ske anmäla sig till den myndighet som regeringen bestämmer.

Verksamhetsutövare ska anmäla en förändring avseende i anmälan lämnade uppgifter så snart det kan ske, dock senast 14 dagar efter det att förändringen ägde rum.

Incidentrapportering

Incidentrapportering och informationsskyldighet

Rapportering av betydande incidenter

5 § Verksamhetsutövare ska upplysa den myndighet som regeringen bestämmer om en betydande incident så snart det kan ske, dock senast 24 timmar efter det att verksamhetsutövaren har fått kännedom om incidenten.

6 § Verksamhetsutövare ska till samma myndighet som avses i 5 § göra en incidentanmälan om den betydande incidenten så snart det kan ske. Verksamhetsutövare som tillhandahåller betrodda tjänster ska göra anmälan senast 24 timmar efter det att verksamhetsutövaren har fått kännedom om incidenten och övriga verksamhetsutövare senast 72 timmar efter sådan kännedom.

7 § På begäran av samma myndighet som avses i 5 § ska verksamhetsutövare lämna en delrapport med relevanta statusuppdateringar för den betydande incidenten.

8 § Senast en månad efter incidentanmälan enligt 6 § ska verksamhetsutövare lämna en slutrapport till samma myndighet. Om den betydande incidenten fortfarande är pågående ska i stället en lägesrapport lämnas vid denna tidpunkt och därefter en slutrapport inom en månad efter det att incidenten har hanterats.

Information vid betydande incidenter och betydande cyberhot

9 § Om det är lämpligt ska verksamhetsutövare så snart det kan ske informera mottagarna av deras tjänster om en betydande incident som sannolikt inverkar negativt på tillhandahållandet av tjänsterna.

10 § Vid ett betydande cyberhot ska verksamhetsutövare så snart det kan ske informera mottagarna av deras tjänster som kan påverkas av hotet om skydds- och motåtgärder som mottagarna kan vidta. Om det är lämpligt ska verksamhetsutövare även informera om själva hotet.

Säkerhetsåtgärder/utbildning

Säkerhetsåtgärder

3 § Verksamhetsutövare ska vidta lämpliga och proportionella tekniska, driftsrelaterade och organisatoriska åtgärder för att skydda nätverks- och informationssystem som de använder för sin verksamhet eller för att tillhandahålla sina tjänster och systemens fysiska miljö mot incidenter (säkerhetsåtgärder).

Säkerhetsåtgärderna ska utgå från ett allriskperspektiv och säkerställa en nivå på säkerheten i nätverks- och informationssystemen som är lämplig i förhållande till risken. Säkerhetsåtgärderna ska åtminstone avse

1. strategier för riskanalys och för nätverks- och informationssystemens säkerhet,
2. incidenthantering,
3. kontinuitetshantering och krishantering,
4. säkerhet i leveranskedjan,
5. säkerhet vid förvärv, utveckling och underhåll av nätverks- och informationssystem,
6. strategier och förfaranden för att bedöma effektiviteten i säkerhetsåtgärderna,
7. grundläggande praxis för cyberhygien och utbildning i cybersäkerhet,
8. strategier och förfaranden för användning av kryptografi samt, vid behov, kryptering,
9. personalsäkerhet, strategier för åtkomstkontroll och tillgångsförvaltning, och
10. vid behov användning av lösningar för autentisering, säkrade kommunikationer och säkrade nödkommunikationssystem.

Utbildning

4 § Ledningen för en verksamhetsutövare ska genomgå utbildning om säkerhetsåtgärder.

Kontakt

Om ni är intresserade av att lämna ett remissyttrande,
maila kontaktuppgifter till:

nistillsyn@slv.se

Nationell rådgivare för stärkt privattoffentlig samverkan i totalförsvaret

(Fö 2024:02)

Charlotte Petri Gornitzka

Uppdraget som nationell rådgivare

”En särskild utredare, som ska fungera som nationell rådgivare, ska stödja regeringens arbete med att stärka svensk försörjningsberedskap och stödja näringslivets beredskapsplanering genom att bl.a. bidra till utvecklad samverkan mellan statliga aktörer och näringslivet.

Arbetet ska komplettera det som redan görs i dag inom beredskapssektorerna.

Syftet är att öka takten i att stärka Sveriges civila försvar för att uppnå ett starkt totalförsvar.”

Redovisning senast den 30 november 2026.

[Länk >>](#)

Vad vill vi åstadkomma?

Ökad kunskap om läget,
utvecklingsbehoven och
vad som hindrar

En nationell strategi för
försörjningsberedskap
håller samman området

Integrera näringslivet i
beredskapsstrukturen – ett
sammanhållet system

Förbättra förutsättningarna för
konkret privatoffentlig samverkan i
totalförsvaret – undanröja hinder

Initiera konkreta samarbeten
och aktiviteter på central och
regional nivå

Syfte och mål med försörjningsberedskap (förslag)

Hur kan näringslivet integreras bättre i den civila beredskapsstrukturen?

- Organiserad privatoffentlig samverkan (POS) i beredskapssektorerna
- Tvärsektoriella POS ("näringslivsråd") på länsnivå
- Grundläggande krav på vad man ska göra inom en POS (minsta gemensamma nämnare)
- Utvecklat arbete med upphandlingar och beredskapsavtal

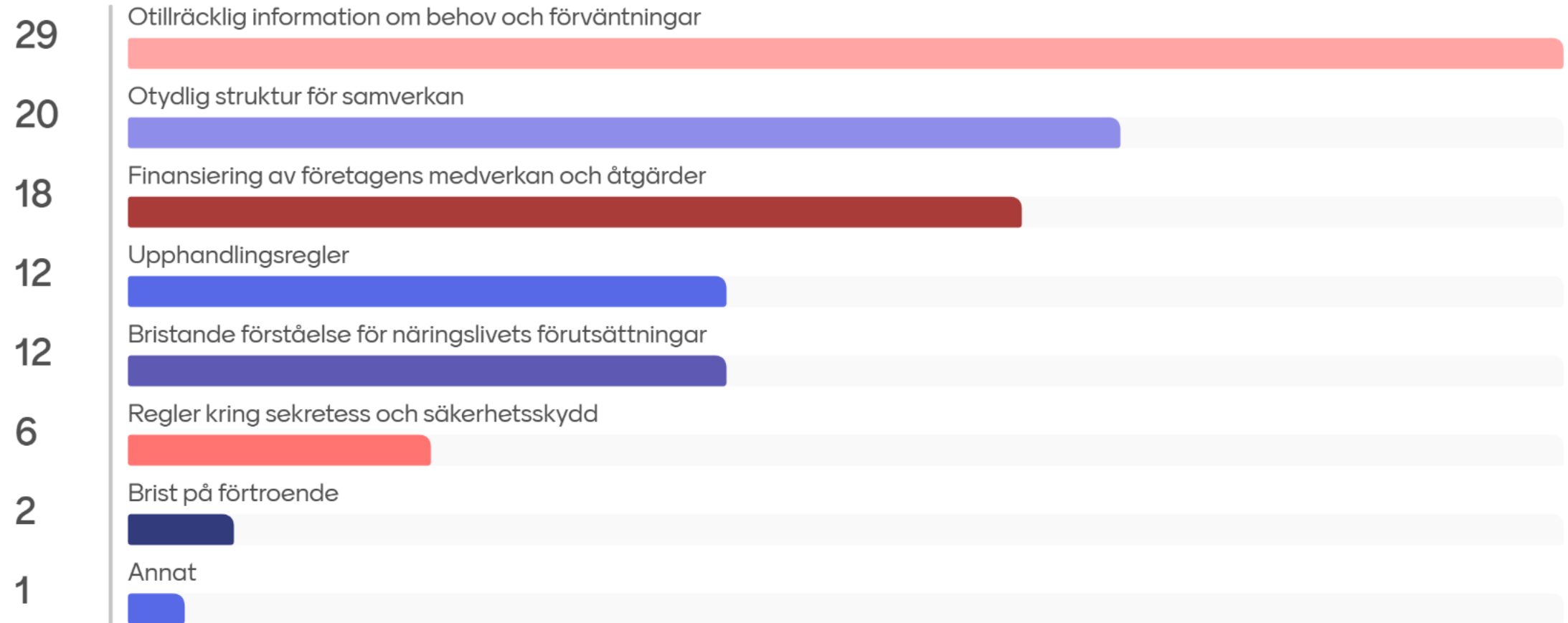
Grundläggande krav på en POS (förslag)

- Samverkan om försörjningsanalys för sektorn/området
- Samverkan om beredskapsåtgärder inom sektorn/området
- Gemensamma övningar
- Samverkan/informationsdelning vid kriser och störningar

Mentiövning

- Gå in på Menti.com
- Ange koden 7107 4994
- Svara på frågan: Vilket är det viktigaste hindret att undanröja för att uppnå bättre privatoffentlig samverkan i totalförsvaret?
- Utgå från erfarenheter från din egen organisation
- Resultat på nästa sida

Viktigaste hindret att undanröja för att uppnå bättre samverkan

Bonus:

Vad har andra svarat?

Vilket är det viktigaste hindret för fungerande privatoffentlig samverkan i totalförsvaret?

Vi ställde frågan till knappt 20 branschorganisationer i Svenskt Näringslivs kris- och försvarsgrupp.

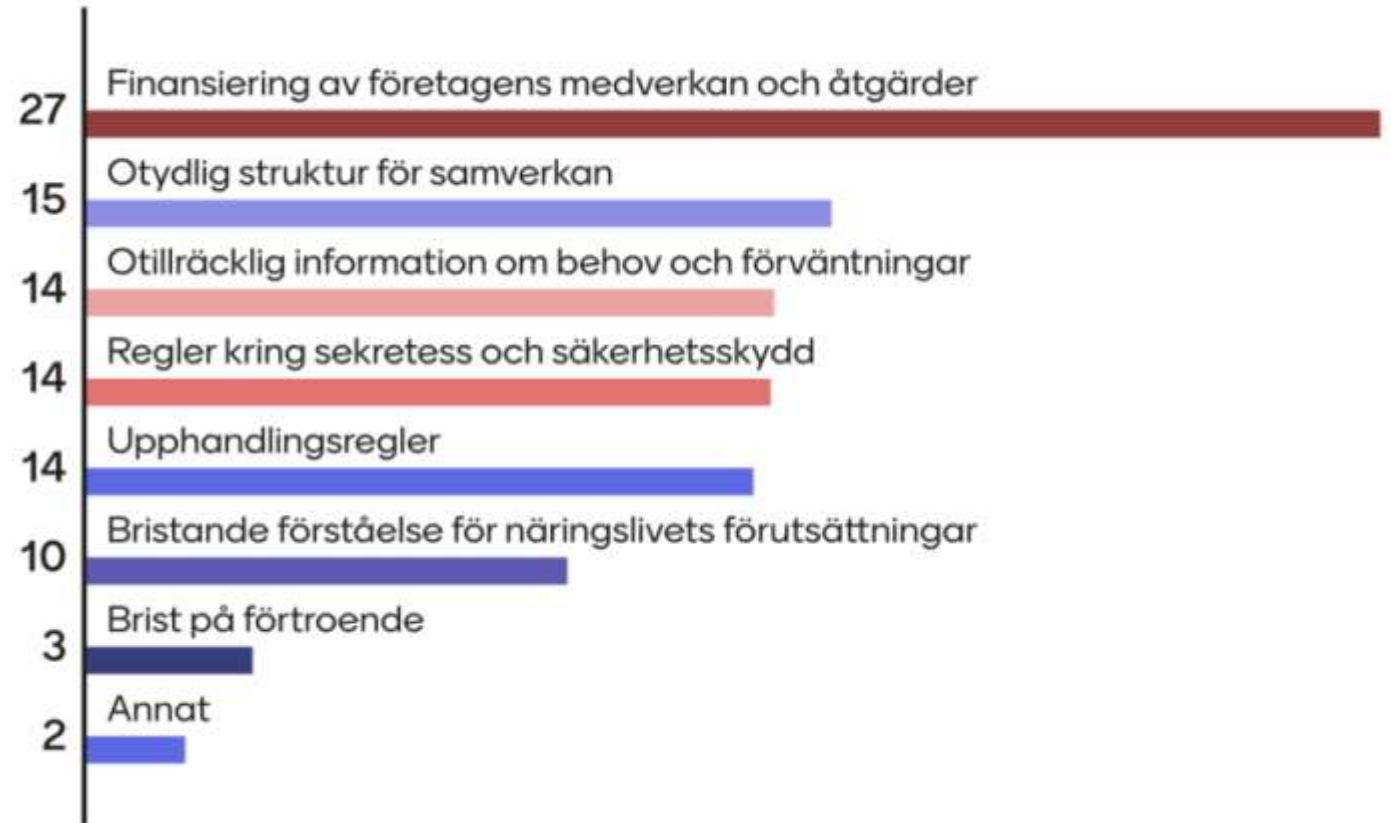
Alla ombads fördela 100 poäng/procent på dessa rubriker.

Vilket är det viktigaste hindret för fungerande privatoffentlig samverkan i totalförsvaret?

Samma fråga ställdes på ett stormöte med beredskapssektorn Transporters privat-offentliga samverkan (BTPOS) under våren 2025.

(Notera att det här fanns ytterligare ett svarsalternativ.)

20250905

Lägesbild Jordbruksverket

Sammanfattning från lägesrapport om marknads- läget i jordbrukssektorn den 29 augusti 2025

- Skörden är i stort sett avslutad i hela landet. Stor kvantitet och bra kvalitet generellt sett, även skörden av halm har gått bra.
- Årets totala skörd av spannmål förväntas bli 5,9 miljoner ton enligt Jordbruksverkets prognos. Det är en ökning med 14 procent jämfört med 2024 och 12 procent jämfört med de fem senaste åren
- Vissa logistikproblem i samband med skörd, jordbrukarna har fått vänta på att transportera i väg spannmålen från gårdarna till spannmålshandlarna p g a stor skörd.
- Omfattande export från Sverige av spannmål i samband med skörd. Spannmålspriserna har gått ner p g a stor skörd både i Sverige och i världen. I Sverige styrs spannmålspriserna av prisutvecklingen på världsmarknaden.

**Du hittar hela
rapporten här:**

<https://jordbruksverket.se/mat-och-drycker/handel-och-marknad/priser-och-marknadsinformation-for-livsmedel>

- Höstsådden av oljeväxter har kunnat genomföras utan problem och höstsådden av spannmål har kommit igång. Det finns därmed förutsättningar till stora arealer av höstsådda oljeväxter och även för spannmål givet att vädret i september innehåller tillräcklig mängd uppehållsväder.
- Prisuppgången på gödning som skedde i början på säsongen (juni-juli) har avstannat.
- Den goda skörden bidrar till ett bättre läge för växtodlingsföretagen trots de blygsamma prisnivåerna. Inom animalieproduktionen är läget betydligt mer positivt med fortsatt höga avräkningspriser. God vallskörd samt att det har bärgats gott om halm ger goda förutsättningar för djurhållande lantbrukare.
- Grundvattennivåerna är för årstiden fortsatt under de normala i stora delar av landet. Nivåerna är mycket under det normala i stora delar av södra Sverige även om situationen förbättrats i några områden under augusti, däribland Gotland.

Fokus nötköttsproduktion

- Nötköttsproduktionen minskar i hela EU. Det beror främst på osäkra produktionsförutsättningar de senaste åren. Sommaren 2023 gav dålig skörd och foderbrist på sina håll, vilket tvingade en del producenter med nötkreatur att minska antalet djur på sina gårdar. Svag tillgång på foder i kombination med snabba kostnadsökningar under 2023 – 2024 ledde till att färre kalvar föddes 2024 och det har visat sig i form av viss knapphet på nötkött i butik under inledningen av 2025.
- Även ökad avkastning bland mjölkarna kan påverka nötköttsproduktionen då det gör att det behövs färre djur.
- Vi bedömer inte att det är någon reell brist men en viss knapphet i utbudet av vissa delar i sortimentet. Slakterierna har höjt priserna och tillgången på foder är god inför vintersäsongen vilket ger utrymme för fallande priser. Vi ser inte något behov av insatser just nu.
- Hittills i år har det slaktats 13 procent färre nötkreatur jämfört med 2024, den ökade volymen i juni på 1 procent beror på högre slaktvikter. Tidigare i år har ökade slaktvikter inte kunnat uppväga det minskade antalet nötkreatur som går till slakt. Dock har det har slaktats färre moderdjur första halvåret 2025 vilket tillsammans med god fodertillgång skulle kunna ge möjlighet till fler nötkreatur framöver.
- Länk till specifik marknadsanalys av nötköttssektorn januari 2025 [Lägesrapport om marknadsläget i nötköttssektorn den 17 januari 2025](#)
- Länk till artikel från Svenskt kött [Varför är det köttbrist i Sverige? | Svenskt Kött](#)

Växtskadegörare och djursmittor

- Länk till MSB:s utvärdering av utbrottet av afrikansk svinpest (ASF) 2023-2024 - <https://www.msb.se/sv/publikationer/utbrottet-av-afrikansk-svinpest-2023-2024/>

Beredskapsenhet blir beredskaps- avdelning på Jordbruksverket

Avdelningen för krisberedskap
och civilt försvar

Beredskaps- och
samordningsenheten

Försörjningsberedskapsenheten

Beredskapslagerenheten

Beredskapsmyndighet uppdrag och förmåga

Inom vårt ansvarsområde

Etablering och förvaltning av beredskapslager

E-post adresser till resp. enhet:

Beredskaps-ochSamordningsenheten@jordbruksverket.se

Forsorjningsberedskapsenheten@jordbruksverket.se

Beredskapslagerenheten@jordbruksverket.se

Livsmedelsverkets lägesbild för Sveriges livsmedels- och dricksvattenförsörjning

Livsmedelsverkets samlade bedömning 2025-08-26 är att tillgången till mat och dricksvatten är god på kort, medellång och lång sikt. Men det finns omvärldsfaktorer som kan påverka på Sveriges livsmedels- och dricksvattenförsörjning på medellång och lång sikt.

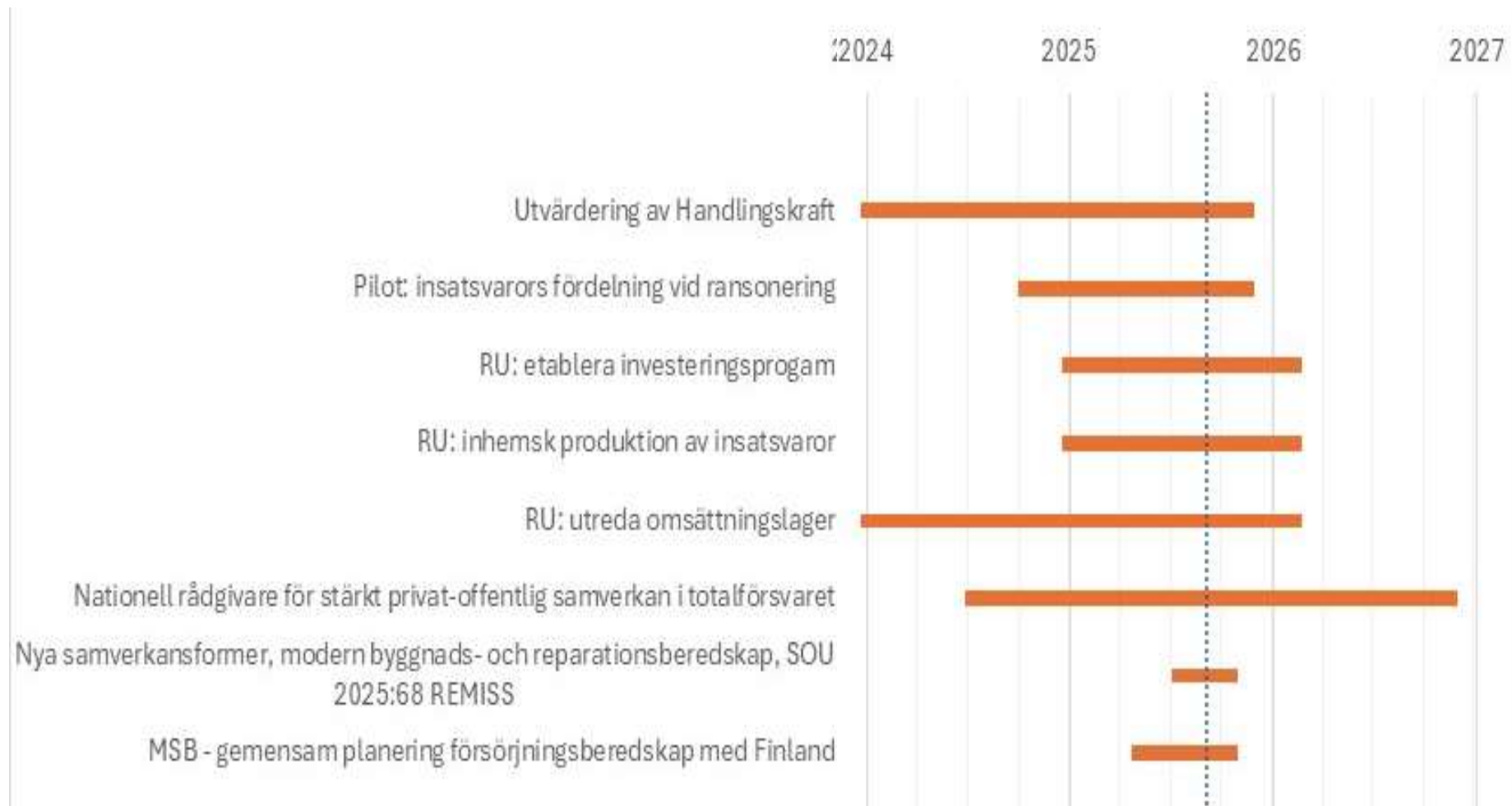

Låga grundvattennivåer har orsakat eller orsakar fortfarande problem med torka och vattenbrist eller risk för vattenbrist på flera håll i landet. Livsmedelsverket uppmanar länsstyrelser och kommuner att arbeta med klimatanpassad dricksvattenförsörjning samt att ha en proaktiv dialog med stora vattenanvändare med anledning av risken för vattenbrist eller sparåtgärder såsom sänkt tryck, både utifrån rådande läge och inför kommande sommar. Torka och vattenbrist i Sverige och andra delar av världen kan få följdverkningar i hela livsmedelskedjan på både medellång och lång sikt.

Livsmedelsverket uppmanar fortsatt verksamhetsutövare inom livsmedels- och dricksvattenområdet att vara vaksamma samt att rapportera och anmäla händelser som avviker från det normala till ansvarig myndighet. Livsmedelsverket uppmanar företag att ha en kontinuitetshantering för olika faktorer som kan påverka tillgång till och leveranser av varor och tjänster.

Utredningar och uppdrag - aktuellt

Inspel?
skal@slv.se

Lästips och länkar

Aktuell lägesbild publicerad av Energimyndigheten 2025-08-26

[Lägesbild Sveriges energiläge](#)

Rapport om livsmedelsförsörjning, Lunds universitet

[Enhancing security of food supply: A qualitative analysis bridging stakeholder perspectives on Sweden's food resilience | LUP Student Papers](#)

Seminarium på KSLA: "På nya vägar mot svensk livsmedelsberedskap" 17 sept och
"Norra Sverige som livsmedelsproducent" 18 sept

[Aktiviteter | Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien](#)

Övriga frågor

- Datummärkning på mat till beredskapslager, Patrik Strömer, Li
 - Branschpraxis är "Bäst före 05.06.2026, säker i tre år till"

Kommande möten

Möten 2025, inbjudningar har skickats ut från vår funktionsmejladress: skal@slv.se

Nästa möte är 10 okt kl 10:00 – 11:30

Vi tar gärna emot tips på presentationer!

[Länk till hemsida dokumentation SKAL](#)

Om någonting inträffar som inte hör till det vanliga – kontakta oss!

Livsmedelsverket nås utanför kontorstid via TiB (tjänsteman i beredskap)
tel. 018-101 502, tib@slv.se

Polisens incidentnummer för samhällsviktig verksamhet (mejl 15 maj)

Om ni har frågor som inte är akuta eller vill att vi kontaktar er, maila till
livsmedelsforsorjning@slv.se

Eller för SKAL-mötesfrågor skal@slv.se

Tack för idag!